

Energetický management Kraje Vysočina a příklady úspěšných projektů financovaných z ESIF

Iveta Fryšová

- Ucelený a jasný přístup k inteligentnímu využívání energie
- Optimalizace absolutní spotřeby energií
- Zvyšování energetické účinnosti
- Prokazatelná úspora výdajů díky systémovému přístupu
- Řízení spotřeby energií založené na měřitelnosti
- Snížení zátěže pro životní prostředí

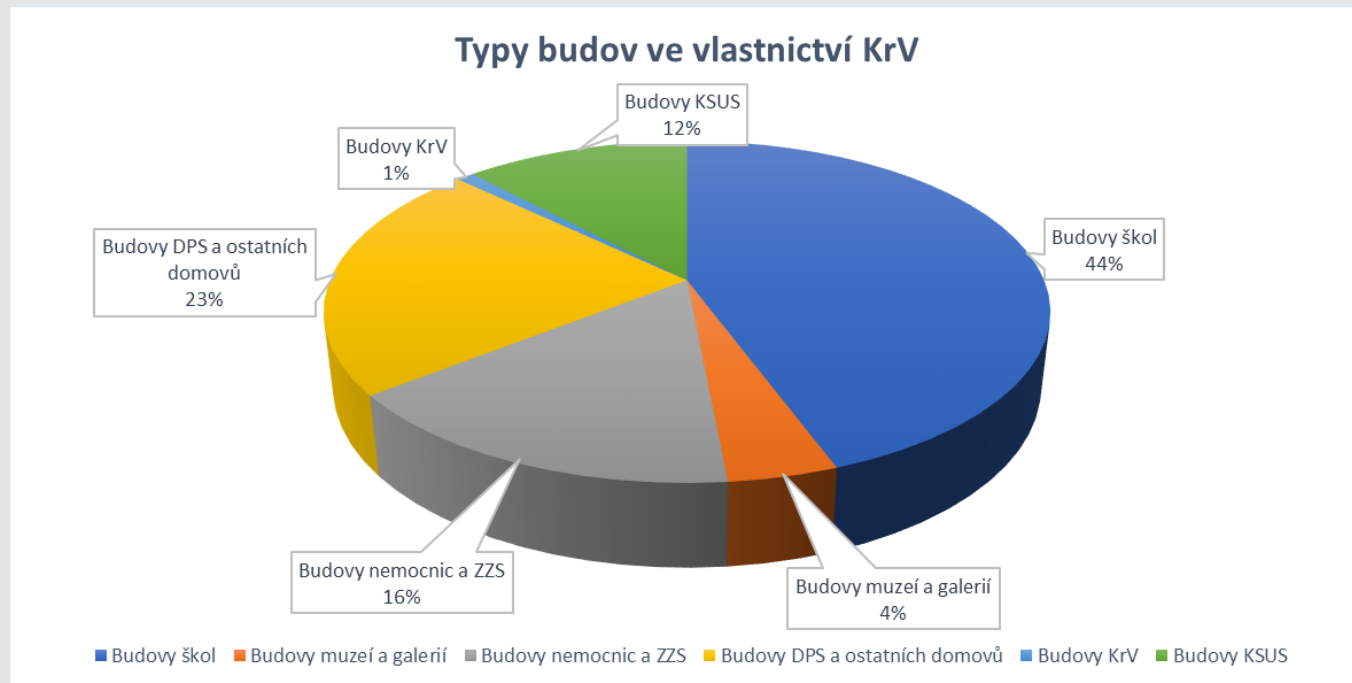
Územní energetická koncepce Kraje Vysočina
Aktualizované znění na období 2017–2042

- schválena Územní energetická koncepce Kraje Vysočina – platná na roky 2017 až 2042 (schválena ZK dne 5. 6. 2018)
  - v rámci opatření zaměřeného na energetické úspory navrženo zavést energetický management v podmínkách kraje
- schválena aktualizovaná Energetická politika Kraje Vysočina (schválena usnesením RK č. 1194/20/2019/RK ze dne 2. 7. 2019)
- schválena Pravidla Rady Kraje Vysočina k systému managementu hospodaření s energií (schváleno usnesením RK č. 2246/35/2018/RK ze dne 4. 12. 2018)

Rozsah majetku kraje

- 97 příspěvkových organizací zřizovaných krajem (nemocnice, domovy pro seniory, střední školy, krajská správa a údržba silnic apod.)

- více než 800 budov

- Cca 380 odběrných míst na elektřinu
- Cca 300 odběrných míst na plyn
- stovky odběrných míst na vodu

1. Zavedení systému energetického managementu
2. Úvodní analýza spotřeby energie v budovách v majetku Kraje Vysočina, rozdělení spotřeby dle užití (topení, osvětlení, technologie, chlazení)
3. Pasportizace budov
4. Analýza spotřeby elektrické energie s ohledem na smluvní dodavatelské vztahy, sazby, technická maxima, volná kapacita technického maxima pro využití na nových spotřebách
5. Zavedení sledování spotřeby vody v objektech v majetku Kraje Vysočina
6. Identifikace budov vhodných k realizaci úspor zateplením obvodového pláště
7. Vyhodnocení spotřeby vody
8. Analýza spotřeby energie na osvětlení
9. Realizace opatření ke snížení spotřeby energie na osvětlení
10. Publicita

1. Zavedení systému energetického managementu

- politik pro energetiku
- energetik kraje
- jmenována Expertní skupina k naplňování managementu hospodaření s energií
- ředitelé PO vybrali celkem 89 energetických manažerů příspěvkových organizací
- provedena školení pro zástupce příspěvkových organizací (17. 4. 2019 konference Energetický management Kraje Vysočina, 11. 10. 2019 k EMA+)
- zavedení řízení dokumentace

Získání certifikátu ISO 50 001 k systému managementu

- červen 2019 - preaudit
- listopad 2019 – certifikační audit
- následně udělení certifikátu dle ISO 50 001 na 3 roky
- každý rok recertifikační audit

2. Úvodní analýza spotřeby energie v budovách v majetku Kraje Vysočina, rozdělení spotřeby dle užití

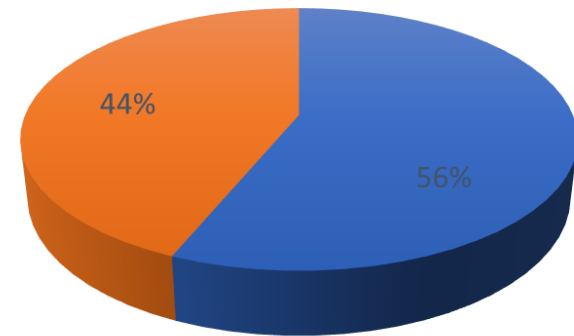
- 379 odběrným míst pro elektřinu, 292 odběrných míst týkajících se zemního plyn
- 18 odběrných míst - úvodní analýza odběrů elektřiny, plynu a vody

3. Pasportizace budov

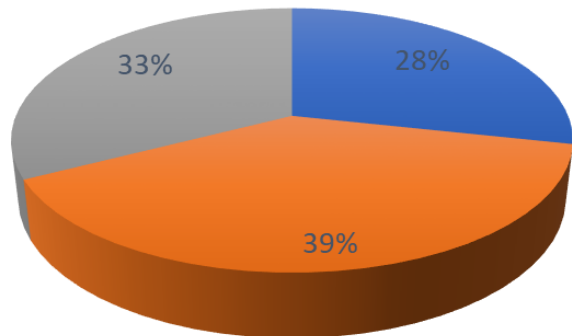
- 773 energetických pasportů budov
- 435 budov (vytápěné budovy s pravidelným provozem)

Budovy KrV a jejich využití

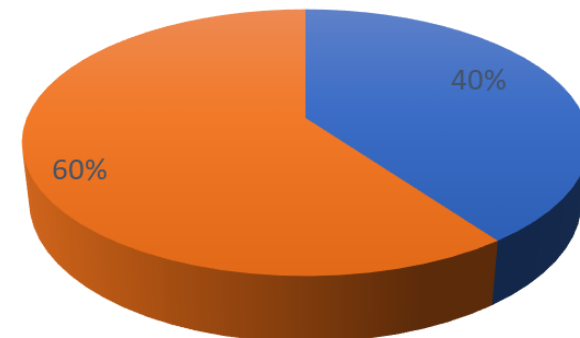
- Vytápěné budovy s pravidelným provozem - zahrnuté do analýzy
- Nevytápěné budovy - garáže, přístřešky, sklady, opuštěné budovy apod. - vyjmuté z analýzy

Kvalita stavebního řešení budov KrV z hlediska energetických úspor

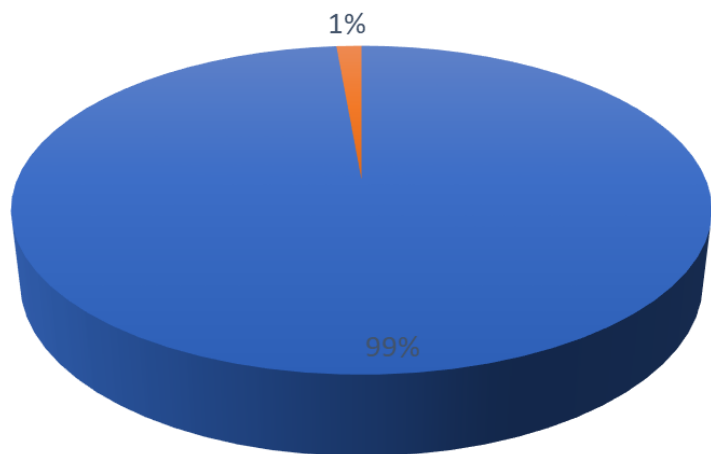
- Budovy komplexně zateplené
- Budovy částečně zateplené
- Budovy nezateplené

Podíl budov KrV z hlediska úspor energií

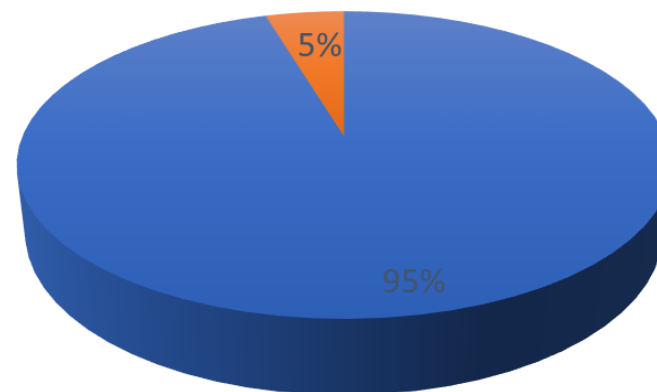
- Budovy vhodné pro nové stavební řešení s cílem úspory energie (např. zateplení)
- Budovy dostatečně stavebně řešené z hlediska spotřeby energií (alespoň částečně zateplené)

Stavební stav budov KrV

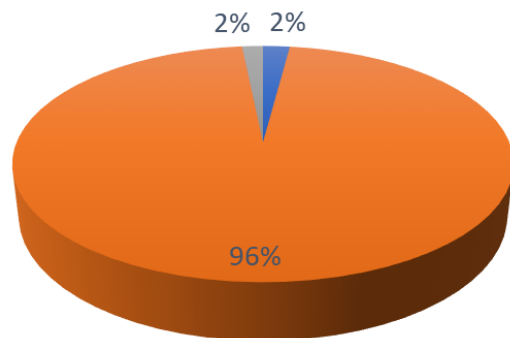
■ Budovy ve vyhovujícím stavu ■ Budovy v havarijním stavu

TZB v budovách KrV

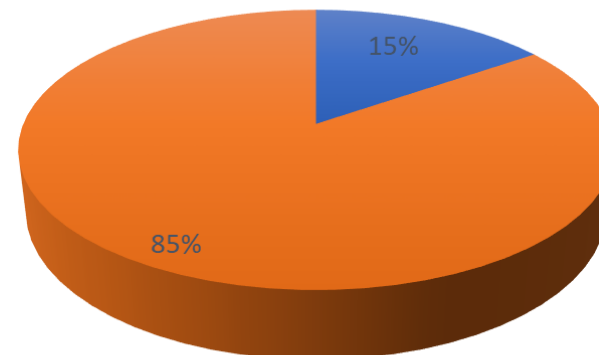
■ Budovy s bezproblémovým TZB ■ Budovy s problematickým TZB

Energetická náročnost osvětlení v budovách KrV

■ Budovy s energeticky úsporným osvětlením
■ Budovy s průměrně řešeným osvětlením z hlediska spotřeby energie
■ Budovy s vysoce energeticky náročným osvětlením

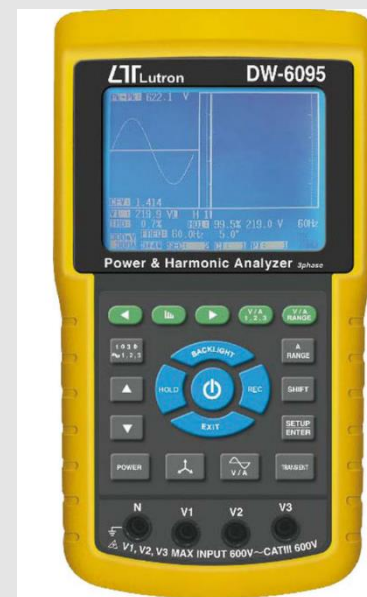
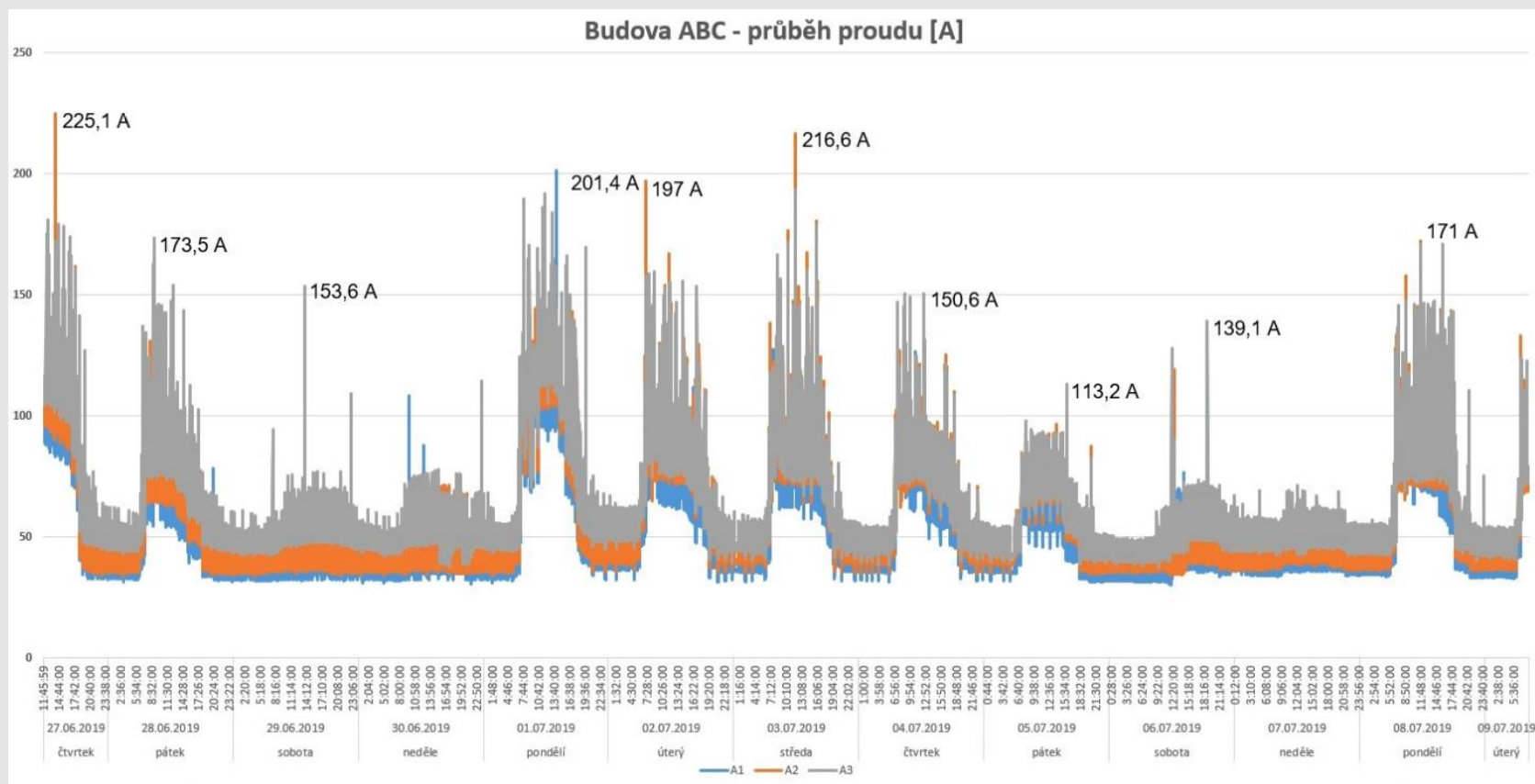
VZT v budovách KrV

■ Budovy s instalovanou VZT ■ Budovy s přirozeným větráním

4. Analýza spotřeby elektrické energie s ohledem na smluvní dodavatelské vztahy, sazby, technická maxima, volná kapacita technického maxima pro využití na nových spotřebá

- změnou tarifů u OM na EE lze přinést úsporu v řádech mil. Kč
- nezbytné prověření analyzátozem (wattmetrem) – ověření dimenzace jističe vs. průběh proudu

5. Zavedení sledování spotřeby vody v objektech v majetku Kraje Vysočina

Umístěn na portálu příspěvkových organizací

Zavedeny všechna odběrná místa EE a ZP

- PO a kraj v pravidelných intervalech vyplňují data o spotřebě elektrické energie a plynu
- pilotně testovány spotřeby vody
- podklady pro technickou specifikace VZ na nákup energií

Kraj Vysočina Portál příspěvkových organizací Kraje Vysočina

Seznam odběrných míst | FAQ | Zpět na portál | Odhlásit

Kraj Vysočina - 27ZG600Z0025456U

Organizace	Kraj Vysočina
EAN/EIC/číslo odběrného místa	27ZG600Z0025456U
Aktivní	Ano
Adresa odběrného místa	Žižkova 1936/16 16, Jihlava 58733
Popis odběrného místa	

Zobrazit detail

Odečty | Faktury | Měřidla

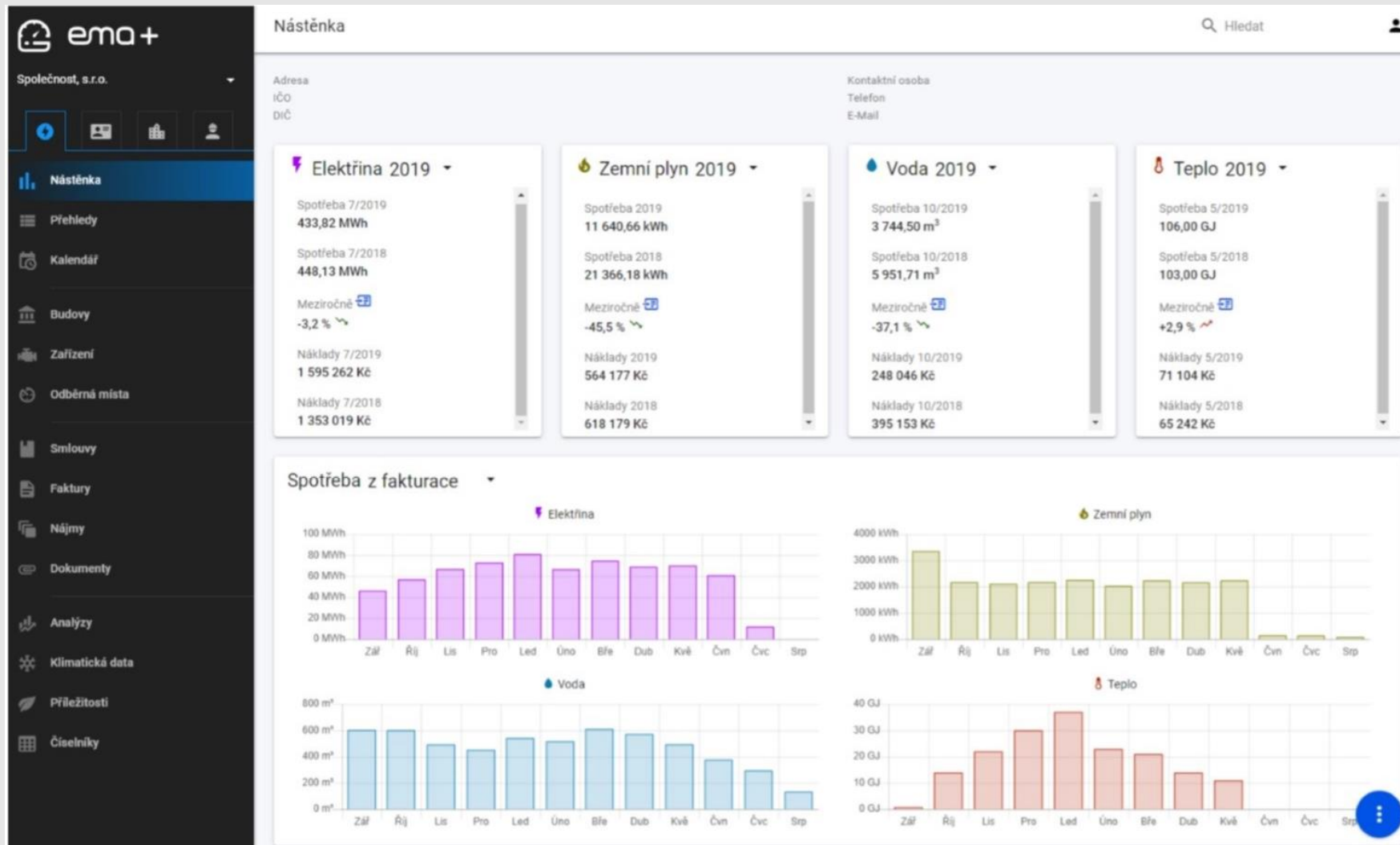
Datum od: 01.12.2019 | Datum do: 31.01.2020 | Měřidlo: Vyberte

Odběrné místo	Měřidlo	Datum	Odečet	Spotřeba	Spotřeba (suma)
27ZG600Z0025456U	25970868	13.01.2020	85148.00	420	85147
27ZG600Z0025456U	25970868	06.01.2020	84728.00	1038	84727
27ZG600Z0025456U	25970868	23.12.2019	83690.00	446	83689
27ZG600Z0025456U	25970868	16.12.2019	83244.00	544	83243
27ZG600Z0025456U	25970868	09.12.2019	82700.00	457	82699
27ZG600Z0025456U	25970868	04.12.2019	82243.00	479	82242

Nalezeno záznamů: 6

Přechod na nový systém sledování spotřeb energií od r. 2020 – EMA+

- propojení s facility managementem

6. Identifikace budov vhodných k realizaci úspor zateplením obvodového pláště

Objekt (realizované a podané ve SC 5.1)	Snížení emisí CO2 tun/rok	Snížení emisí CO2 %	Úspora energií GJ/rok	Úspora energií %
SŠ PTA Jihlava	58,1	53	1 045	53
Nemocnice Jihlava	85,2	56	1 362	45
ZZS Kraje Vysočina	35,88	43	646	41
Nemocnice NMNM - ODN 1	28,4	28,6	512	44,18
Nemocnice NMNM - ODN 2,3	33	30,28	542	39,3
Nemocnice NMNM - Ředitelství	17,6	33,08	348	47,87
Nemocnice NMNM - Lékárna	22	28	406	36
Celkem	280,18 tun/rok	38,85 %	4 861 GJ/rok	43,76 %

- dotace 35 – 40 % v závislosti na úsporách
- připraveno dalších 5 projektů na snižování energetické náročnosti do 121. výzvy

Dětský pavilon Nemocnice NMNM

- nový objekt v pasivním energetickém standardu
- dotace: 20,56 mil. Kč (OPŽP SC 5.2)
- realizace: 2017-2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Zajištění zpracování nezbytných pokladů pro EM

Průkazy energetické náročnosti budov

Energetické audity, posudky

Energetické paspory budov

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Energetické posouzení

Prioritní osa 5: Energetické úspory;
Specifický cíl 5.1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Název posudku: Úspory energií – Nemocnice Třebíč stravovací provoz
Místo objektu: Purkyňovo nám. 133/2, 674 01 Třebíč
Katastrální území: Třebíč [769738]
č. parcely: st. 1336/1

Zpracoval:	Jaroslav Miklík
Datum zpracování:	11.12.2019

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY
vydaný podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodáření energií, a vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov

Ulice, číslo: Ústav sociální péče Zlázl, budova č. 3
PSČ, místo: 562 01 Hrást
Typ budovy: Terapie a podpora péče
Plocha obálky budovy: 748,8 m²
Objemový faktor tvaru AV: 0,53 m³/m²
Energeticky vtažená plocha: 417,8 m²

ENERGETICKÁ NÁROČNOST BUDOVY

Celková dodaná energie (Energie na vstupu do budovy)		Neobnovitelná primární energie (Vše provozní budovy na Životní prostředí)	
Měrné hodnoty kWh/(m ² ·rok)		Měrné hodnoty kWh/(m ² ·rok)	
Mírně úsporná A	81	90	
Velmi úsporná B	92	135	
Úsporná C	123	180	
Méně úsporná D	154	270	
Neúsporná E	248	360	353
Velmi neúsporná F	307	450	
Mírně neúsporná G			

Hodnoty pro celou budovu kWh/rok	49,113	147,339

Pasport budovy - stavební část

Identifikační data budovy

identifikátor budovy	Nevyplňovat - doplní krajský úřad.
Provozovatel budovy	Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace
ČO provozovatele	00090450
Adresa budovy	Partyzánská 31, 583 01 Chotěboř
GPS souřadnice budovy	49.7107817N, 15.6830478E
Parcelní číslo	3071/7
Katastrální území - název	Chotěboř
Katastrální území - číslo	652831
Převažující využití budovy	administrativní budova
Komentář	provozní budova

Geometrická charakteristika budovy

Obec Sedlejev

- 300 obyvatel
- Roč. rozpočet 8 mil. Kč

Realizace 2016 - 2018

Udržitelnost do roku 2023

Investice 15,8 mil. Kč

Dotace **14,1 mil. Kč**

Vítěz E.ON Energy Globe v kategorii stavba za inovativní přístup k úsporám energií:

<https://www.ecofuture.cz/energy-globe/projekty/materska-skola-sedlejev>

<https://www.facebook.com/DVTV.cz/posts/2473626136219711>

- Monitoring návštěvnosti KV prostřednictvím zbytkových dat mobilních operátorů
- Monitoring cyklistů a pěších na páteřních cyklotrasách a cyklostezkách v Kraji Vysočina
- Kurz v autonomním řízení ČVUT pro technické SŠ
- Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina
- Osvěta „Průmyslu 4.0“ ve firmách na Vysočině
- Osvěta tématu Smart Venkov

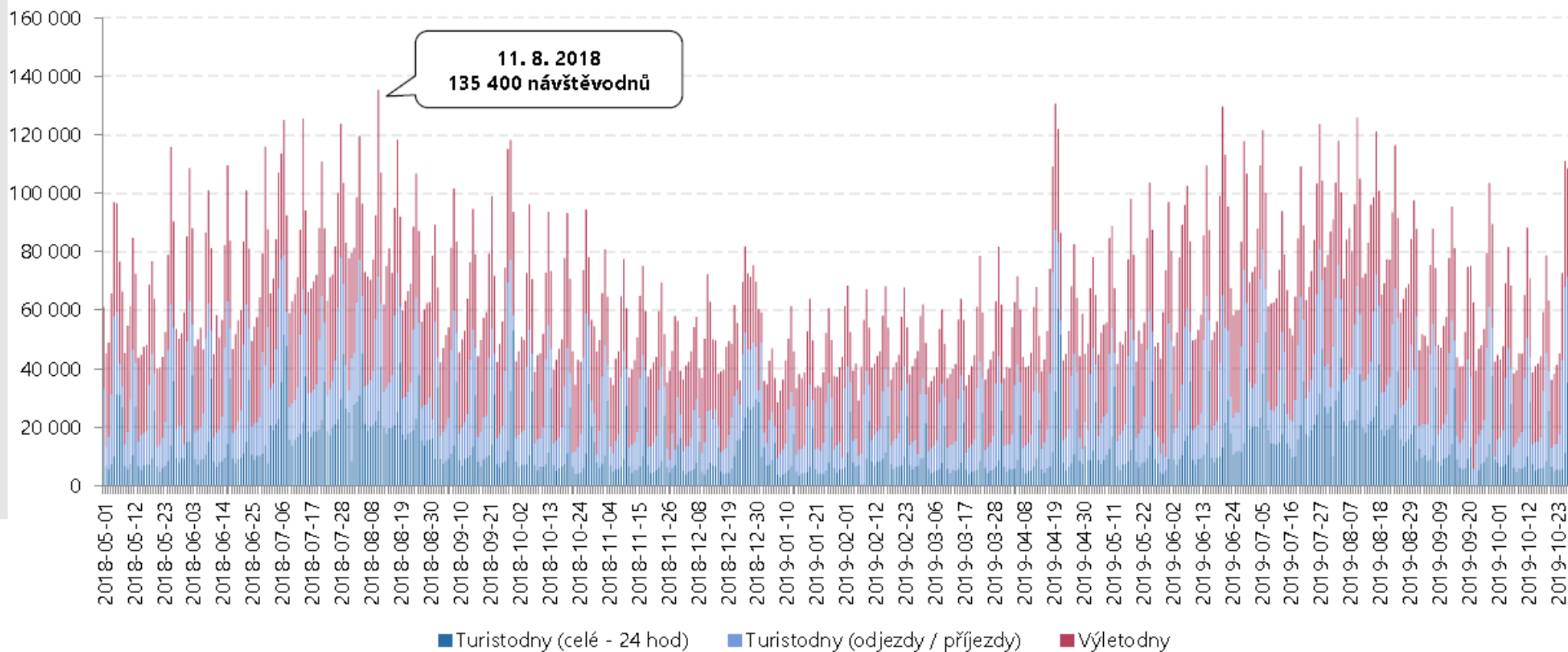

Návštěvnost Kraje Vysočina

Analýza návštěvnosti Kraje Vysočina 1. 5. 2018 – 31. 10. 2019

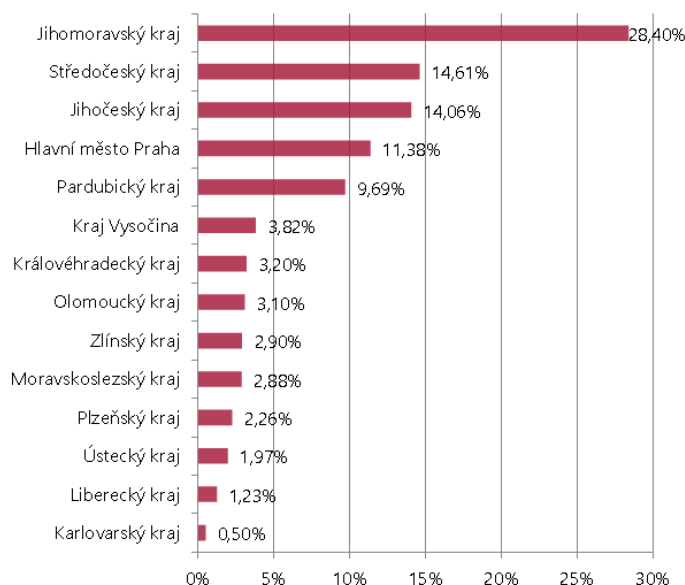
	DOMÁCÍ	ZAHRANIČNÍ	CELKEM
Turisté	4 832 523	1 162 424	5 994 947
Výletníci	7 598 568	2 087 767	9 686 335
Návštěvníci (turisté + výletníci)	12 431 091	3 250 191	15 681 282

Celková návštěvnost – výletníci a turisté

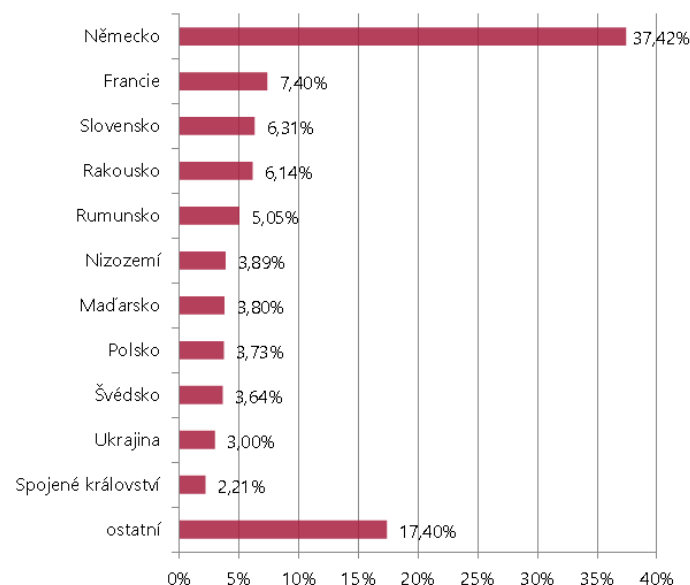

Návštěvnost Kraje Vysočina

Domácí výletníci (unikátní)

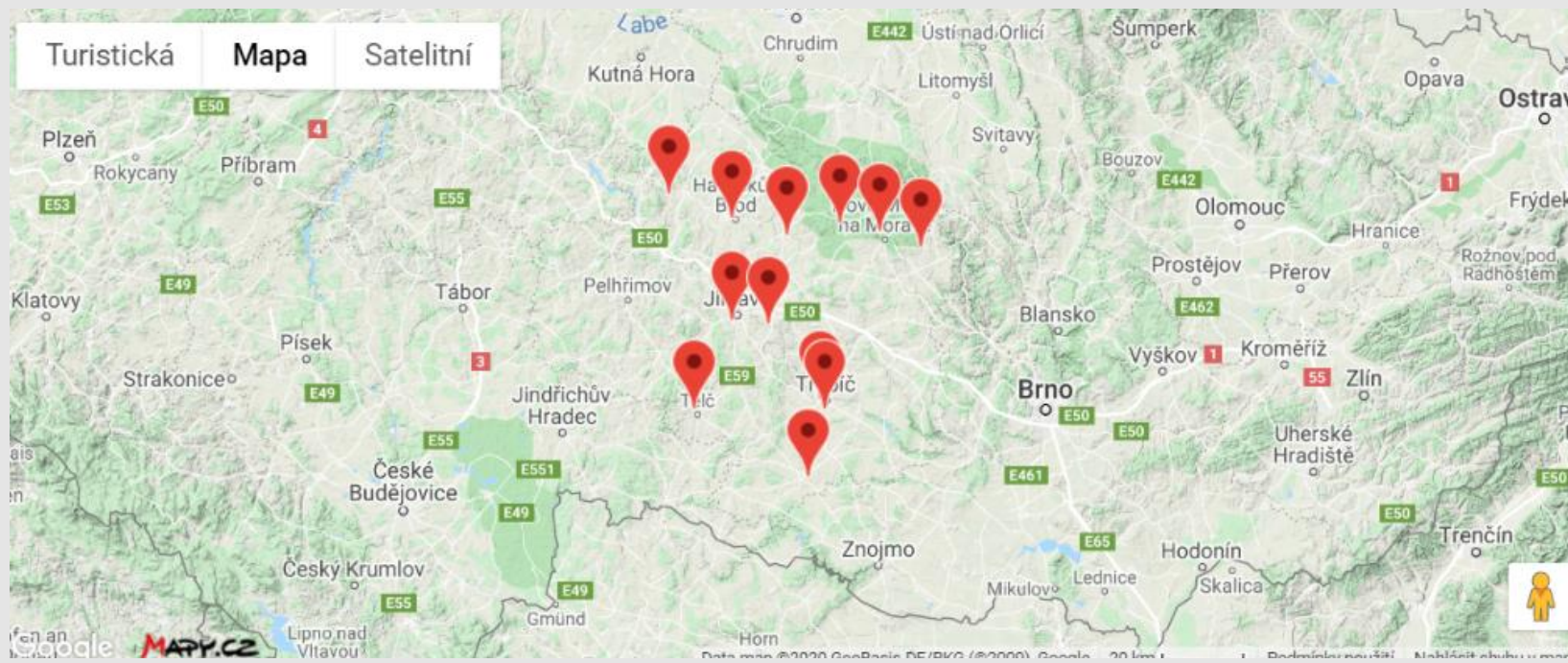

Zahraniční výletníci (unikátní)

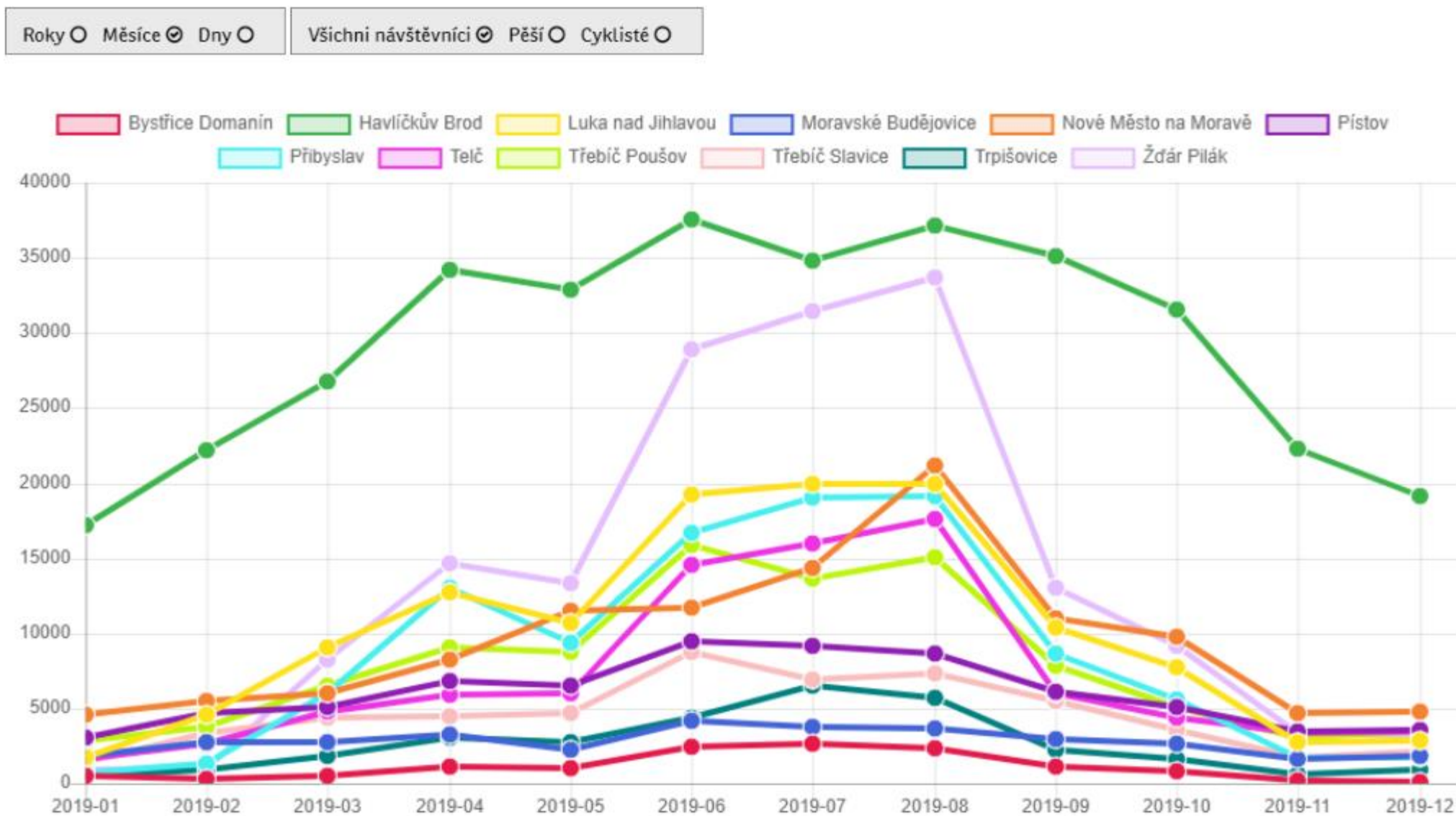

- Struktura počtu přenocování
- Osobnostní profil návštěvníků (věk, pohlaví,...)
- Počet návštěv
- Délka přenocování

- ❑ Instalace 12 automatických selektivních sčítačů
- ❑ data jsou kontinuální (nejmenší dávka dat je počet uživatelů/hod tj. lze analyzovat průběh i v závislosti na denní době vč. rozlišení cyklisté/pěší a směr pohybu)
- ❑ data k dispozici online na webu kraje
- ❑ <https://www.kr-vysocina.cz/monitoring-navstevnosti/ds-303751/p1=91198>

Návštěvnost za zvolené období:

Kurz „Autonomní vozidlo“ Kraje Vysočina a Ústavu bezpečnostních technologií a inženýrství, Fakulty dopravní Českého vysokého učení technického v Praze

- ❑ pro 20 studentů a 4 učitele z technických škol
- ❑ teoretické i praktické základy fungování systémů vozidla
- ❑ listopad 2018 – Jihlava, teoretická část a praktické ukázky použitých technologií
- ❑ květen 2019 – návštěva výzkumného a vývojového centra firmy Valeo v Praze a vědecko-technologického parku v Roztokách u Prahy, kde provádí ČVUT výzkum a testování ve specializovaných laboratořích.

Od 1. 1. 2018 po měření prvních 4 lokalit (Velká Bíteš, Rantířov, Lukavec, Příbyslav)

V roce 2019 Kamenice nad Lipou, Velké Meziříčí, Chotěboř a Ledeč nad Sázavou

Příprava měření tuhých znečišťujících látek v areálu škol zřizovaných krajem
Kompletní info k projektu je na www.ovzdusivysocina.cz.

- *Název lokality* : **Hrotovice**
- *Popis umístění* : parkoviště u autobusového nádraží na ulici Sokolská
- *Zeměpisné souřadnice* : 49.107167N, 16.060111E
- *Nadmořská výška* : 412 m
- *Měřené látky* : PM10, PM2.5, NO/NO2/NOx, O3
- *Meteorologické prvky* : ano

- **Aktuální stav** : **Od 1.1.2020 do 31.12.2020 měřeno** Měřícím vozíkem ENVItechu Bohemia

Návštěvy	
Celkem	10073
Týden	30
Dnes	2
Online	1

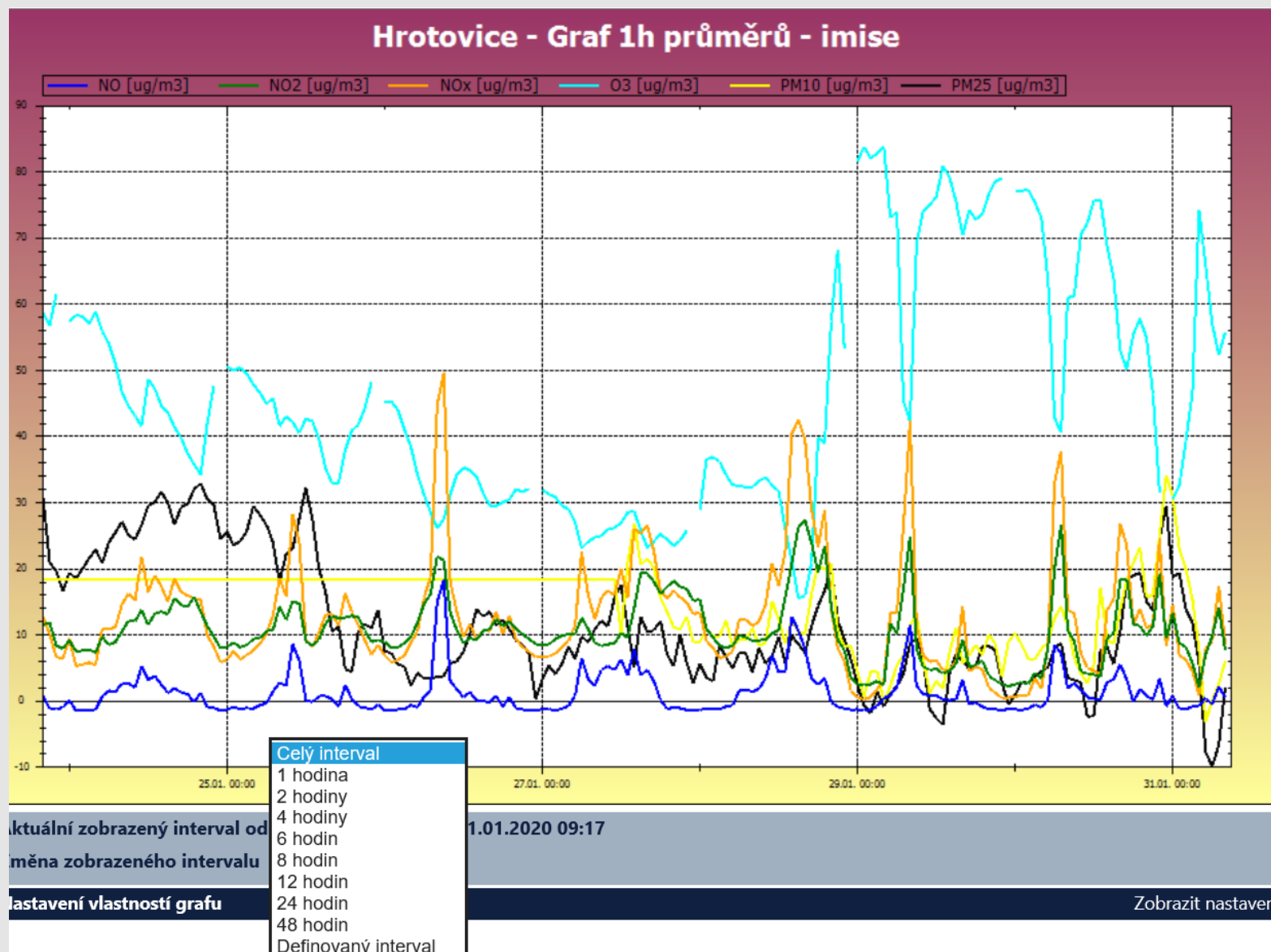
Změna měřených lokalit

14.01.2020
Od 1.1.2020 byly vyměněny lokality měření. Následující rok budou mobilní soupravy měřit v lokalitách Bystřice nad Pernštejnem, Golčův Jeníkov, Hrotovice a Pacov.

Lokality měření Kraje Vysočina_nové

lokality měření doplňkové stanice aktuálně měřené lokality

ISKOV – výsledky měření Hrotovice

Dotace Krajské hospodářské komory Kraje Vysočina s cílem propagovat, popularizovat inovace, publikovat konkrétní příklady z praxe, realizovat vzdělávání a individuální konzultace k tématu P 4.0.

Aktivity:

- webová platformy VYSOČINA 4.0 hub - www.vysocina40hub.cz
- 12 čísel zpravodaje, představující firemní best practice = 24 příkladů z Kraje Vysočina
- Síť 5 asistenčních center (informovanost firem, konzultace, dotační poradenství, propojování firem,...).
- vzdělávací akce
- 2 podnikatelské mise (CeBIT Hannover, SPS IPC Norimberk)
- 3 workshopy pro školy,
- celodenní konference pro firmy, školy a další partnery z území

- Smlouva o spolupráci schválena na RK 25/2019 dne 3. 9. 2019
- **8 tematických školení** pro obce a MAS, publicita, brožura dobré praxe
- říjen 2019 – červen 2021
- **Cíl:** zvýšení informovanosti v území o problematice smart, sdílení dobré praxe, příprava na období 2021+
- **Cílová skupina:** zástupci obcí, kraje, členové a pracovníci MAS KV

Děkuji za pozornost

**doc. RNDr. Iveta Fryšová, Ph.D.
vedoucí odboru regionálního rozvoje
Krajský úřad Kraje Vysočina**

frysova.i@kr-vysocina.cz